

PROCEDURA INTERWENCJI W PRZYPADKU PODEJRZENIA KRZYWDZENIA DZIECKA

ŹRÓDŁO I FORMY KRZYWDZENIA DZIECKA

Źródłem krzywdy dziecka może być zachowanie osoby będącej członkiem personelu Szpitala, zachowanie rodziców lub opiekunów prawnych dziecka, bądź innej osoby bliskiej, a także innych dzieci.

Krzywdza dziecka może przybierać różne formy:

- popełniono przestępstwo na szkodę dziecka (np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem)
- doszło do innej formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem, takiej jak np. krzyk, kary fizyczne, poniżanie
- doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem)

RAPORTOWANIE

1. Podejrzenie krzywdzenia dziecka, niezależnie od osoby odpowiedzialnej za krzywdzenie, jest zdarzeniem niepożądanym i jako takie podlega raportowaniu do Dyrektora ds. Lecznictwa, zgodnie z regulami obowiązującymi daną jednostkę.
2. Dyrektor ds. Lecznictwa prowadzi rejestr zgłoszeń dotyczących krzywdzenia dziecka, zawierający co najmniej liczbę poszczególnych przypadków krzywdzenia, ze wskazaniem jednostki zgłaszającej, osoby odpowiedzialnej za krzywdzenie (rodzic/opiekun prawny, członek personelu, inny pacjent) oraz rodzaju podjętej interwencji (zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, wnioski o wgląd w sytuację rodziny, wszczęcie procedury Niebieskiej Karty), a także daty interwencji.

NARUSZENIE ZE STRONY PERSONELU

1. Każda osoba podejrzewająca krzywdzenie dziecka raportuje ten fakt kierownikowi oddziału lub jednostki, w której jest zatrudniona lub bezpośrednio przełożonemu (personel administracyjny i porządkowy).
2. Za prowadzenie interwencji odpowiada kierownik jednostki lub inna osoba wskazana na stałe lub doraźnie do prowadzenia interwencji
3. W przypadku gdy do ujawnienia krzywdzenia dziecka doszło po godzinie 1530, a sprawa wymaga pilnego działania, osobą odpowiedzialną za prowadzenie interwencji jest lekarz dyżurny danego oddziału.
4. Interwencja w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka polega na sporządzeniu pisemnego zawiadomienia, opisującego najbardziej dokładnie zdarzenie, ze wskazaniem danych pokrzywdzonego (imię, nazwisko, adres, nr PESEL) i potencjalnego sprawcy (co najmniej imię i nazwisko lub inne dane umożliwiające identyfikację), a następnie przesłaniu go do najbliższej jednostki Policji lub prokuratury. W przypadku popełnienia czynu karalnego na szkodę dziecka przez osobę poniżej 17. r. ż. należy także sporządzić pisemne zawiadomienie.
5. W przypadku gdy dziecko doznaje innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę ze strony członka personelu:
  - W sytuacji gdy zachowanie było jednorazowe i o niewielkiej intensywności wkroczenia w dobra dziecka, należy przeprowadzić rozmowę dyscyplinującą z pracownikiem lub współpracownikiem
  - W sytuacji gdy naruszenie dobra dziecka jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności dziecka, należy zarekomendować rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia
  - Jeżeli członek personelu, który dopuścił się krzywdzenia, nie jest bezpośrednio zatrudniony przez Szpital, lecz przez podmiot trzeci, wówczas należy zarekomendować zawieszenie współpracy z tą osobą, a w razie potrzeby rozwiązać umowę z organizacją lub instytucją współpracującą
6. W przypadku gdy krzywdzenia dziecka dopuścił się kierownik jednostki/osoba odpowiedzialna za interwencję, wówczas osoba, która dostrzegła krzywdzenie, przekazuje informację o tym fakcie bezpośrednio do Dyrektora ds. Lecznictwa, na adres email: szpital@nieklanska.pl. W takim przypadku za prowadzenie interwencji odpowiedzialny jest Dyrektor ds. Lecznictwa, do którego stosuje się wszelkie zapisy dotyczące kierownika jednostki przewidziane niniejszą procedurą.
7. Dalszy tok postępowania leży w gestii uprawnionych organów (np. sąd, Policja, prokuratura).

NARUSZENIE ZE STRONY RODZICA, OPIEKUNA LUB INNYCH DOROSŁYCH DOMOWNIKÓW

1. W przypadku podejrzenia że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu z uwagi na stosowanie wobec niego przemocy domowej, a w rodzinie są lub mogą być inne dzieci, należy niezwłocznie poinformować Policję dzwoniąc pod numer 112. Poinformowania służb dokonuje członek personelu, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu.
2. W przypadku podejrzenia że opuszczenie przez dziecko Szpitala w towarzystwie rodzica lub opiekuna prawnego lub innej osoby bliskiej będzie godziło w dobro dziecka, w tym zagrażało jego bezpieczeństwu, należy uniemożliwić oddalenie się dziecka i niezwłocznie wystąpić do sądu rodzinnego o wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.
3. Każda osoba podejrzewająca krzywdzenie dziecka raportuje ten fakt kierownikowi oddziału lub jednostki, w której jest zatrudniona, lub bezpośrednio przełożonemu (personel administracyjny i porządkowy).
4. Fakt zidentyfikowania objawów krzywdzenia u dziecka-pacjenta podlega obowiązkowemu odnotowaniu w dokumentacji medycznej.
5. Za prowadzenie interwencji odpowiada kierownik jednostki lub inna osoba wskazana na stałe lub doraźnie do prowadzenia interwencji.
6. W przypadku gdy do ujawnienia krzywdzenia dziecka doszło po godzinie 1530, a sprawa wymaga pilnego działania, osobą odpowiedzialną za prowadzenie interwencji jest lekarz dyżurny danego oddziału.
7. Interwencja w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka polega na sporządzeniu pisemnego zawiadomienia, opisującego najbardziej dokładnie zdarzenie, ze wskazaniem danych pokrzywdzonego (imię, nazwisko, adres, nr PESEL) i potencjalnego sprawcy (co najmniej imię i nazwisko lub inne dane umożliwiające identyfikację, np. relacja do dziecka, miejsce zamieszkania albo miejsce pracy lub nauki), a następnie przesłaniu go do najbliższej jednostki Policji lub prokuratury.
8. W przypadku gdy dziecko doznaje innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę ze strony rodziców, opiekunów prawnych lub innych domowników:
  - Należy wszcząć procedurę Niebieskiej Karty poprzez wypełnienie odpowiedniego formularza, gdy zachowanie wobec dziecka stanowi przemoc domową
  - Gdy zachowanie nie stanowi przemocy domowej, a dziecko doświadcza np. zaniedbania lub relacje w rodzinie są w inny sposób nieprawidłowe (np. rodzice są niewydolni wychowawczo), należy wystąpić do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny
9. W przypadku gdy doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka lub doszło do innego zagrożenia dobra dziecka ze strony rodziców lub opiekunów prawnych, należy wystąpić do sądu rodzinnego wglądu ze względu na miejsce zamieszkania dziecka o wgląd w sytuację dziecka.
10. W przypadkach niejasnych lub wątpliwych osoba odpowiedzialna za interwencję konsultuje sprawę z co najmniej dwiema osobami z zaangażowanymi, w tym dzieckiem, osobą podejrzewaną o krzywdzenie i świadkami.
11. W przypadku gdy nie jest jasne, jakiej krzywdy dziecko doświadcza ze strony rodzica lub opiekuna prawnego, należy wszcząć procedurę Niebieskiej Karty.
12. Dalszy tok postępowania leży w gestii uprawnionych organów.

**POLITYKA OCHRONY DZIECI W KLINICE WIDENT
LILIANA WINIARSKA, PIOTR WINIARSKI SPÓŁKA CYWILNA**

OCHRONA WIZERUNKU MAŁOLETNICH

Zakazane jest utrwalanie wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie Szpitala bez pisemnej zgody opiekuna dziecka. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak np. zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekuna na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana

BEZPIECZNA REKRUTACJA PERSONELU

Każdy pracownik/współpracownik/ wolontariusz/student jest weryfikowany pod kątem niekaralności za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności

SZKOLENIA PERSONELU

Dla osób nowozatrudnionych (niezależnie od formy współpracy)– obowiązkowe szkolenie z:

- identyfikacji przemocy wobec dzieci
- zasad bezpiecznych kontaktów
- procedury interwencji

Dla wszystkich pracowników/ współpracowników raz do roku planowane będą szkolenia przypominające

**KODEKS BEZPIECZNYCH RELACJI
PACJENT – PERSONEL**

Mały pacjent ma prawo, aby rodzice/ opiekunowie towarzyszyli mu podczas leczenia i korzystania ze świadczeń medycznych zawsze, gdy tego potrzebuje. W kontakcie z dzieckiem- pacjentem i jego rodzicami lub opiekunami pracownicy spółki wykazują:

- życzliwość, empatię i szacunek
- wrażliwość kulturową
- postawę nieoceniającą

WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI/OPIEKUNAMI

1. Informuj dziecko i rodziców/opiekunów o zasadach obowiązujących w placówce. Podkreślaj znaczenie ich przestrzegania dla minimalizowania dyskomfortu wszystkich pacjentów. Zachęcaj do czytania informacji.
2. Zadbaj o to, aby rodzic był informowany o bieżącej sytuacji medycznej dziecka.
3. Współpracuj z rodzicami/opiekunami w przygotowaniu i uspokojeniu dziecka; spytaj, co dziecko lubi, na co reaguje niekorzystnie, a na co pozytywnie.

PRAWO DO INFORMACJI

1. Zanim zaopiekujesz się małym pacjentem, przedstaw się i powiedz, kim jesteś.
2. Przekazuj dziecku informacje w sposób dostosowany do jego wieku, przy użyciu prostego języka.
3. Informuj o tym, co robisz i co się z nim dzieje/będzie dziać. Sprawdzaj, czy dziecko rozumie, co się będzie działo i jakie będą skutki działań medycznych lub terapeutycznych.
4. Upewnij się, czy dziecko wie, że może zawsze zadawać pytania osobom z personelu.
5. W komunikacji z dzieckiem-pacjentem zachowaj uczciwość: mów prawdę i zwracaj uwagę innym członkom personelu na mówienie dzieciom prawdy. Zawsze uwzględniaj kontekst (wiek, sytuację i poziom rozwoju dziecka).
6. Korzystaj z alternatywnych form komunikacji z dzieckiem, które tego potrzebuje.

OCHRONA DZIECI PRZED KRZYWDZIENIEM

1. W sytuacji gdy widzisz lub podejrzewasz, że dziecku dzieje się krzywda, reaguj.
2. W sytuacji gdy rodzic/opiekun lub inna osoba z personelu straszy dziecko, udziela mu nieprawdziwych informacji, bagatelizuje potrzeby i odczucia dziecka, zareaguj i przypomnij o zasadach komunikacji z dzieckiem.

3. Jeżeli coś w zachowaniu dziecka lub rodzica/opiekuna budzi twój niepokój, poproś inną osobę z personelu o obecność podczas badania/wizyty.

4. Zwróć uwagę na to, aby na terenie Szpitala przebywały wyłącznie osoby uprawnione.

ZAPEWNIENIE MAŁYM PACJENTOM SPRAWCZOŚCI

1. Zwracaj się do dziecka po imieniu w formie preferowanej przez dziecko.

2. Pamiętaj, że to dziecko jest podmiotem Twoich działań. Nie rozmawiaj z rodzicem/opiekunem tak, jakby dziecko było nieobecne podczas rozmowy.

3. W miarę możliwości konsultuj z dzieckiem kwestie pozamedyczne, o których wiesz, że danie dziecku wyboru nie będzie miało wpływu na jakość leczenia, i przedstawiaj mu opcje do wyboru.

4. Uszanuj prawo dziecka do zmiany nastroju, zmiany zdania oraz potrzeby oswojenia się z nową sytuacją i miejscem.

ul. Szubińska 93-95, 85-312 Bydgoszcz tel. 52 321 63 70 www.wident.eu info@wident.eu

POSZANOWANIE INTYMNOŚCI DZIECKA

1. Podczas badania medycznego odsłaniaj ciało dziecka partiami. W trakcie badania dziecku powinien towarzyszyć rodzic/opiekun lub inna osoba z personelu.

2. Kontakt fizyczny z dzieckiem, nie związany z udzielaniem świadczenia medycznego, może odbywać się wyłącznie za zgodą dziecka i zgodnie z jego potrzebą. Zanim przytulisz, pogłaszczesz, czy weźmiesz na kolana dziecko, aby np. je pocieszyć lub uspokoić, zapytaj je, czy tego potrzebuje.

3. Szanuj potrzeby hospitalizowanego dziecka-pacjenta, w tym prawo do odpoczynku: snu, ciszy nocnej, przyciemnionych światel w nocy.

NIGDY!

- Nie naruszaj prawa dziecka do intymności i prywatności. Nie ujawniaj danych osobowych ani wrażliwych.
- Nie omawiaj sytuacji dziecka ponad jego głowę, ignorując jego obecność.
- Nie ograniczaj możliwości pobytu rodzica przy dziecku. Nie ignoruj tego, że rodzic/opiekun dobrze zna dziecko, jego potrzeby i upodobania.
- Nie strasz dziecka i nie szantażuj w celu nakłonienia do współpracy.
- Nie ignoruj i nie bagatelizuj odczuć dziecka: strachu, lęku przed bólem, niepewności co do nowej sytuacji.
- Nie mów nieprawdy, np. mówiąc, że nie będzie bolało, kiedy wiesz, że może boleć.
- Nie wyciągaj pochopnych wniosków o dziecku i rodzinie, jeśli nie są uzasadnione profesjonalną wiedzą i oceną.
- Nie zakładaj, że dziecko i jego rodzice/ opiekunowie wiedzą, jak działa szpital lub poradnia, i jakie zasady w nich obowiązują.
- Nie dopuszczaj do sytuacji, w których dzieci- pacjenci i ich rodzice/opiekunowie czują się dyskryminowani lub otrzymują niższy standard opieki.
- Nie krzycz, nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie lekceważ i nie obrażaj dziecka-pacjenta ani jego rodziców/opiekunów.

